

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΑΝΑΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗΣ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΥΠΟΥ**

Αθήνα, 18 Οκτωβρίου 2017

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

Ομιλία της Υπουργού Διοικητικής Ανασυγκρότησης, Όλγας Γεροβασίλη, κατά την παρουσίαση της Ετήσιας Έκθεσης για τη διάθεση και περαιτέρω χρήση των ανοιχτών δεδομένων, σε εφαρμογή του άρθρου 12Γ του ν. 4305/2014, σε κοινή συνεδρίαση της Διαρκούς Επιτροπής Δημόσιας Διοίκησης, Δημόσιας Τάξης και Δικαιοσύνης, της Ειδικής Επιτροπής Θεσμών και Διαφάνειας και της Ειδικής Επιτροπής Έρευνας και Τεχνολογίας, στην Αίθουσα Γερουσίας της Βουλής

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές,

Είμαστε σήμερα εδώ για να συζητήσουμε την έκθεση που έχετε στα χέρια σας.

Δηλαδή, την «Ετήσια Έκθεση για τη διάθεση και περαιτέρω χρήση των ανοιχτών δεδομένων» για το έτος 2016.

Δεδομένου ότι η συζήτηση αυτή γίνεται σήμερα και όχι στην αρχή του έτους, θα σας ενημερώσουμε για την τρέχουσα εικόνα, σχετικά με την πολιτική των ανοιχτών δεδομένων.

Άλλωστε, στην έκθεση καταγράφουμε όλα εκείνα τα βήματα προόδου, παρουσιάζοντας με τον καλύτερο τρόπο τη δουλειά του Υπουργείου Διοικητικής Ανασυγκρότησης στον τομέα αυτό.

Όπως όλοι γνωρίζετε, το ζήτημα της διάθεσης των ανοιχτών δεδομένων συνδέεται με την αναγκαιότητα της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης, που βρίσκεται ψηλά στην ατζέντα μας.

Γιατί, τα ανοιχτά δεδομένα συνιστούν την ουσία της ανοιχτής διακυβέρνησης.

Ως ανοιχτά δεδομένα εννοούμε τα σύνολα δεδομένων που μπορούν ελεύθερα να χρησιμοποιηθούν, να επαναχρησιμοποιηθούν και να αναδιανεμηθούν από οποιονδήποτε.

Αξίζει στο σημείο αυτό να αναφέρει κανείς μερικά παραδείγματα ανοιχτών δεδομένων, προκειμένου να γίνει αντιληπτό το εύρος της παρουσίας τους στην καθημερινότητά μας.

Ενδεικτικά:

- **Επιχειρηματική πληροφόρηση:** Λ.χ. στοιχεία διαγωνισμών φορέων Δημοσίου, Μητρώο Λογιστών Οικονομικού Επιμελητηρίου Ελλάδος.
- **Γεωγραφικές πληροφορίες:** Πληροφορίες διεύθυνσης, αεροφωτογραφίες, κτίρια, κτηματολογικές πληροφορίες, γεωδαιτικά δίκτυα, γεωλογικά, υδρογραφικά στοιχεία και τοπογραφικές πληροφορίες.
- **Μετεωρολογικές πληροφορίες:** Ένα πιο εξειδικευμένο παράδειγμα είναι τα κλιματικά δεδομένα μετεωρολογικών σταθμών επιφανείας εδάφους από την ΕΜΥ.
- **Κοινωνικά στοιχεία:** Δηλαδή, στατιστικά στοιχεία στα οικονομικά, στην απασχόληση, στην υγεία, στον πληθυσμό και στη Δημόσια Διοίκηση, π.χ. απολογιστικά στοιχεία εμβολιασμών της 4^{ης} ΥΠΕ).
- **Πληροφορίες μεταφορών:** Λ.χ. τοποθεσίες στάσεων και σταθμών των αστικών συγκοινωνιών Αθήνας, δρομολόγια από τον ΟΑΣΑ, Ημερήσια Στοιχεία Νέων Ταξινομήσεων Οχημάτων από το Υπουργείο Μεταφορών.

Πρόκειται, λοιπόν, για ένα κρίσιμο και χρήσιμο εργαλείο, που γεφυρώνει της Δημόσιας Διοίκησης με την κοινωνία και την οικονομία.

Για αυτόν τον λόγο, επιχειρείται και συνεργασία με φορείς, οι οποίοι δεν είναι άμεσα υπόχρεοι για την εφαρμογή της σχετικής νομοθεσίας (όπως τα δικαστήρια της χώρας), προκειμένου να παρέχουν **νομικές πληροφορίες** (αποφάσεις εθνικών, δικαστηρίων, εθνική νομοθεσία-νομολογία κτλ).

Η Δημόσια Διοίκηση, δηλαδή, γίνεται εξωστρεφής –ως οφείλει– και παύει να αντιμετωπίζεται ως ένα «μαύρο κουτί», που δεν ξέρουμε ως πολίτες τι εμπεριέχεται μέσα σε αυτό.

Αντίθετα, η Δημόσια Διοίκηση παρέχει πληροφορίες και στοιχεία μέσα από τα ανοιχτά δεδομένα, με αποδέκτες:

- την κοινωνία,
- την οικονομία και το επιχειρείν,
- έλληνες και μη ερευνητές,
- κάθε ενδιαφερόμενο έλληνα πολίτη,
- μη κυβερνητικές οργανώσεις και οποιονδήποτε άλλο αναζητά πληροφορίες του ενδιαφέροντός του.

Στην πράξη, οι πολίτες αποκτούν ίσα δικαιώματα πρόσβασης στην πληροφορία.

Το θεσμικό πλαίσιο, το οποίο είναι ιδιαίτερα αυστηρό, παρέχει όλες τις δικλίδες ασφαλείας για την προστασία των προσωπικών δεδομένων.

Αυτονόητη είναι η εξαίρεση απόρρητων και διαβαθμισμένων πληροφοριών του ελληνικού κράτους και λοιπών απορρήτων (ιατρικό, φορολογικό, στατιστικό, βιομηχανικό κ.α.), τα οποία ρητώς προστατεύονται από τη νομοθεσία.

Η δυνατότητα, όμως, των πολιτών να προστρέξουν σε πληροφορίες, που μέχρι πρότινος ήταν απροσπέλαστες ή προσβάσιμες για λίγους είναι και ζήτημα Δημοκρατίας.

Μέσα από τα ανοιχτά δεδομένα, η ανάγκη για διαφάνεια και κοινωνική λογοδοσία στον δημόσιο τομέα γίνεται πράξη.

Γιατί, στον 21^ο αιώνα, στον απόηχο της «ψηφιακής επανάστασης», τα ανοιχτά δεδομένα και η επαναχρησιμοποίησή τους αναδεικνύονται σε **καταλύτες ανάπτυξης, ανταγωνιστικότητας και ευημερίας στις σύγχρονες κοινωνίες.**

Την ίδια ώρα, η ισότιμη πρόσβαση στα σύνολα δεδομένων αποτελεί **μέσο περιορισμού του κοινωνικού αποκλεισμού.**

Νέοι επιστήμονες ή επιχειρηματίες αποκτούν εφόδια για τη δραστηριότητά τους, χωρίς να ξοδεύουν χρήματα ή να χρειάζονται άλλου τύπου δίκτυα πρόσβασης.

Στο σύγχρονο κόσμο τα ανοιχτά δεδομένα είναι στρατηγική επιλογή της Ευρωπαϊκής Ένωσης αλλά και της χώρας μας.

Πλέον, η πολιτική αυτή αποτελεί στρατηγικό πυλώνα για την ανταγωνιστικότητα της ευρωπαϊκής οικονομίας.

Η βούληση αυτή επιβεβαιώθηκε στην **Υπουργική Σύνοδο της ΕΕ για την Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση στο Ταλίν**, με τη συμμετοχή φυσικά και της χώρας μας.

Πέραν, άλλωστε, της πρόσβασης που έχει κάθε πολίτης ανά τον κόσμο στο εθνικό αποθετήριο data.gov.gr, τα δεδομένα που κατατίθενται σε αυτό αντλούνται άμεσα από το ευρωπαϊκό portal (European Data Portal) προς χρήση από κάθε ενδιαφερόμενο πολίτη.

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές,

Για το Υπουργείο Διοικητικής Ανασυγκρότησης, τα ανοιχτά δεδομένα προσφέρουν ένα πολύτιμο εργαλείο για την παραγωγική ανασυγκρότηση της χώρας.

Όχι μόνο γιατί η επαναχρησιμοποίησή τους οδηγεί αυτόματα στην εξοικονόμηση πόρων.

Αλλά, κυρίως, γιατί η Δημόσια Διοίκηση προσφέρει αφειδώς τον πλούτο των πληροφοριών της σε κάθε πολίτη και όχι μόνο σε αυτούς που θα μπορούσαν να έχουν προνομιακή πρόσβαση.

Είναι γνωστή σε όλους η οικονομική επίδραση των ανοιχτών δεδομένων, την ώρα που ο δημόσιος τομέας παράγει συνέχεια δεδομένα, σε όλες τις δραστηριότητες του και τα επίπεδα διοίκησης.

Σύμφωνα με μια μελέτη του IOBE, **«μια 100% αύξηση στη διάχυση των ανοικτών δεδομένων στην Ελλάδα μπορεί δυνητικά να έχει ως αποτέλεσμα τη δημιουργία 6.000 περίπου νέων επιχειρήσεων (για παράδειγμα start ups / νεοφυείς)».**

Επειδή, όμως, έχει πολύ ιδιαίτερη σημασία να είναι μετρήσιμα τα μεγέθη αυτά, θέμα το οποίο μας απασχόλησε έντονα στο Υπουργείο, **σήμερα που διαθέτουμε μια ισχυρή βάση 6.000 σχεδόν συνόλων δεδομένων υλοποιούμε με την αρωγή της Τεχνικής Βοήθειας συγκεκριμένο έργο για την αποτύπωση της ωφέλειας που προκύπτει.**

Έτσι ώστε να μελετήσουμε καθαρά **το δημοσιονομικό όφελος από την περαιτέρω εξοικονόμηση πόρων.**

Παράλληλα, διερευνούμε τους μηχανισμούς, θεσμικά αξιόπιστους, για την επαναχρησιμοποίηση αυτών των δεδομένων και από άλλες δημόσιες υπηρεσίες.

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές,

Ανοιχτά δεδομένα σημαίνει στην πράξη ανοιχτή πρόσβαση στην πληροφορία από οποιοδήποτε σημείο του πλανήτη.

Αυτή η παράμετρος δημιουργεί άρρηκτες σχέσεις μεταξύ της Δημόσιας Διοίκησης και της κοινωνίας.

Και οι σχέσεις αυτές δεν είναι στατικές. Έχουν δυναμική πορεία και εξέλιξη, **καθώς θα αυξάνεται και ο όγκος των ανοιχτών δεδομένων.**

Όλο αυτό το διάστημα, με πρωτοβουλία του Υπουργείου Διοικητικής Ανασυγκρότησης, έγιναν σειρά συναντήσεων εργασίας με όλους όσοι υπάγονται στο θεσμικό πλαίσιο.

Στόχος η παροχή αναλυτικών οδηγιών, όπως επίσης και τεχνικής βοήθειας για την υλοποίηση του ν. 4305/2014 για τα ανοιχτά δεδομένα.

Παράλληλα, το Υπουργείο, αναγνωρίζοντας αφενός τη δυσκολία και αφετέρου τη σημασία της τεχνικής βοήθειας, συνδράμει έμπρακτα αυτήν την προσπάθεια.

Συγκεκριμένα, σε κάθε φορέα λειτουργεί μια «Ομάδα Διαύγεια», η οποία παρέχει σαφείς οδηγίες σχετικά με την ανάγκη περαιτέρω αύξησης του αριθμού δεδομένων υψηλής αξίας στο εθνικό αποθετήριο.

Αποτελέσματα των συναντήσεων, όπως και η προσπάθεια εξοικείωσης των φορέων, αναφέρονται πλήρως στην παρούσα έκθεση.

Επίσης, προγραμματίζεται **σειρά εργαστηρίων μάθησης ανοιχτών δεδομένων σε όλη την Ελλάδα**, που έχουν ως σκοπό να αντιμετωπίσουν τα προβλήματα τα οποία αναφέρονται στην παρούσα έκθεση για την περαιτέρω ευαισθητοποίηση και εξοικείωση των φορέων στις προβλέψεις του νόμου.

Στο σημείο αυτό, είναι χρήσιμο να ειπωθεί ότι η Ελλάδα κατατάσσεται παγκοσμίως σταθερά σε υψηλή θέση στην πολιτική των ανοιχτών δεδομένων, όπως προκύπτει και από την έκθεση.

Η υψηλή κατάταξη της χώρας πιστοποιείται από συγκεκριμένους δείκτες και δεν είναι καθόλου αυτονόητη, δεδομένου ότι η Ελλάδα έχει επιταχύνει τις προσπάθειες σε αυτόν τον τομέα πολιτικής τα τελευταία δύο χρόνια.

Συγκρίνοντας στοιχεία, τα οποία αναλύθηκαν στην ετήσια έκθεση του 2015 και αντίστοιχα στοιχεία της φετινής έκθεσης (2016), προκύπτει:

•**Υπερδιπλασιασμός του αριθμού των εγγεγραμμένων φορέων** (δηλαδή από 70 φορείς τον Φεβρουάριο του 2016 σε 159 φορείς τον Ιανουάριο του 2017)

•**Υπερτετραπλασιασμός των αναρτηθέντων συνόλων εγγράφων, πληροφοριών και δεδομένων** (δηλαδή από 847 σύνολα τον Φεβρουάριο του 2016 σε 3.622 σύνολα τον Ιανουάριο του 2017)

Η ανωτέρω δυναμική διατηρείται και κατά την διάρκεια του τρέχοντος έτους: ήδη σήμερα έχουμε **5.796 σύνολα από 258 φορείς, 8 φορές παραπάνω σε σχέση με τον Φεβρουάριο του 2016.**

Η εξέλιξη αυτή συνιστά αποτέλεσμα συντονισμένων ενεργειών του Υπουργείου Διοικητικής Ανασυγκρότησης, δεδομένου ότι επιτεύχθηκε:

- Πρώτον, η ενεργοποίηση των αποκεντρωμένων διοικήσεων, οι οποίες δεν είχαν ανταποκριθεί στις επιταγές του νόμου κατά την πρώτη περίοδο εφαρμογής.
- Δεύτερον, η περαιτέρω ενεργοποίηση της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, μέσω της ενεργοποίησης των Περιφερειών και των Δήμων.
- Τρίτον, η σημαντική αύξηση των λοιπών φορέων, οι οποίοι εντάχθηκαν στο κεντρικό αποθετήριο.

Ιδιαίτερη μνεία πρέπει να κάνουμε στους φορείς οι οποίοι έχουν ανταποκριθεί στις επιταγές του ν. 4305/2014 και συνέδραμαν στην παρούσα Έκθεση με τη συμπλήρωση σχετικού ερωτηματολογίου: **Υπουργεία** Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, Εσωτερικών (Πρώην Υπουργείο Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη), **Αποκεντρωμένες Διοικήσεις** Θεσσαλίας – Στερεάς Ελλάδας, Ηπείρου – Δυτικής Μακεδονίας και Κρήτης, Περιφέρειες Δυτικής Ελλάδας, Νοτίου Αιγαίου, **Δήμοι** Βάρης-Βούλας-Βουλιαγμένης, Θεσσαλονίκης, Καλαμαριάς, Ραφήνας Πικερμίου, **Εθνική Επιτροπή Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων, Επιτροπή Εποπτείας και Ελέγχου Παιγνίων, Ελληνική Στατιστική Αρχή.**

Έχει μια ιδιαίτερη σημασία να αναφερθούμε σε φορείς οι οποίοι συνδράμουν στην υλοποίηση της πολιτικής χωρίς να είναι άμεσα υπόχρεοι από τον νόμο.

Όπως, μεταξύ άλλων, το Αριστοτέλειο και το Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο, τα ΤΕΙ Αθηνών, **Ηπείρου** και Κεντρικής Μακεδονίας και **το Ελεγκτικό Συνέδριο**, το οποίο συμβάλει στη γεφύρωση του εθνικού portal με τους θεσμούς της Δικαιοσύνης στη χώρα μας.

Ένα ιδιαίτερο παράδειγμα, το οποίο θα είχε αξία να αναφέρουμε και μας έρχεται κι από την περιφέρεια, είναι το Νοσοκομείο Καβάλας.

Κι αυτό, γιατί το Νοσοκομείο Καβάλας, μεταξύ 17 νοσοκομείων που συμμετέχουν στην προσπάθεια, **παρέχει σύνολα πληροφοριών ιδιαίτερα υψηλής προστιθέμενης αξίας**, όπως λ.χ. Στοιχεία Απογραφής Γραφείου Διαχείρισης Υγειονομικού Υλικού (Φαρμακείου) του ΓΝ Καβάλας, ΙΑΤΡΕΙΑ ΟΛΟΗΜΕΡΗΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΜΑΪΟΣ 2017 - ΑΝΑΛΥΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΙΑΤΡΟ-ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΟΛΟΗΜΕΡΗΣ (ΠΡΩΗΝ ΑΠΟΓΕΥΜΑΤΙΝΗΣ) ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΜΑΪΟΥ 2017, ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΔΙΑΤΡΟΦΗΣ ΜΑΪΟΣ 20217 - Εξαγωγές Αποθήκης Τροφίμων Μαΐου 2017, Πληροφορική - Τεχνικές Προδιαγραφές - Τεχνικές Προδιαγραφές Συμβάσεων

Λογισμικού, ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΓΡΑΦΙΚΗΣ ΥΛΗΣ 31/12/2016 - Στοιχεία απογραφής γραφείου διαχείρισης γραφικής ύλης 31/12/2016.

Και αυτό το αναφέρω, γιατί θα ήθελα να αποτελέσει **εφαλτήριο σκέψης για τη χρησιμότητα της πολιτικής των ανοικτών δεδομένων** στην εξοικονόμηση πόρων στη λειτουργία της Δημόσιας Διοίκησης.

Όταν, μάλιστα, το Υπουργείο Διοικητικής Ανασυγκρότησης εκτελεί έργο για τη διασύνδεση των πληροφοριακών συστημάτων 71 νοσοκομείων της χώρας με αυτά τα δεδομένα, αντιλαμβάνεται κανείς πόσο πιο εύκολα μπορούμε να **προγραμματίσουμε και να εξορθολογίσουμε** τα οικονομικά των νοσοκομείων μας.

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές,

Στην εποχή της πληροφορίας, **τα ανοιχτά δεδομένα μπορεί και πρέπει να μετατραπούν σε αναπτυξιακά δεδομένα για την ελληνική οικονομία.**

Κυρίως, γιατί η επαναχρησιμοποίησή τους δημιουργεί υπεραξίες για τη χώρα και το δυναμικό της, αλλά και θέσεις εργασίας υψηλής τεχνολογίας.

Τα ανοιχτά δεδομένα μπορούν να αναδειχθούν σε επαγγελματική διέξοδο για το νέο επιστημονικό μας δυναμικό, τη νέα γενιά επιχειρηματιών, την ακαδημαϊκή έρευνα και τη δραστηριοποίηση της χώρας μας στον τομέα των νέων τεχνολογιών.

Για εμάς, το Δημόσιο του 2020 είναι το Δημόσιο των ανοικτών δεδομένων, της προστιθέμενης αξίας της πληροφορίας.

Η ανοιχτότητα των δεδομένων άσκησης των δημόσιων πολιτικών συνεπάγεται μια ανοιχτή και συμμετοχική διακυβέρνηση.

Με τους πολίτες, πλήρως και βαθιά ενημερωμένους για τη Δημόσια Διοίκηση.

Με διαφάνεια και κοινωνική λογοδοσία, δηλαδή με μια Δημόσια Διοίκηση σε αμφίδρομη σχέση με την κοινωνία.

Αυτό το όραμα υπηρετούμε και θα το υλοποιήσουμε προς όφελος όλων.

Σας ευχαριστώ.